

Szanowny Panie,

w odpowiedzi na otrzymaną drogą elektroniczną skargę dotyczącą pobierania przez Polski Związek Motorowodny i Narciarstwa Wodnego, dalej: „PZMWiNW” lub „Związek”, oraz Polski Związek Żeglarski, dalej: „PZZ” lub „Związek”, opłat za wysyłkę patentu/licencji od osób wnioskujących o wydanie dokumentu kwalifikacyjnego (patentu motorowodnego, żeglarskiego lub licencji), uprzejmie wyjaśniam, iż mając na względzie poruszone w skardze sprawy Ministerstwo Sportu zwróciło się do obydwóch Związków z prośbą o udzielenie wyjaśnień. Z udzielonych przez Związki informacji wynika, iż kwestia charakteru prawnego dokumentu kwalifikacyjnego wydawanego zarówno przez PZZ jak i PZMWiNW była przedmiotem rozważań w orzecznictwie.

PZZ wskazuje, iż zgodnie z postanowieniem Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie z dnia 25 września 2015 r. (sygn. akt. VI SA/Wa 1862/15, Legalis Numer 1369174), żaden z przepisów ustawy z dnia 21 grudnia 2000 roku o żegludze śródlądowej¹, dalej: ustawa o żegludze śródlądowej, ani ustawy z dnia 25 czerwca 2010 r. o sporcie², dalej: ustawa o sporcie, nie wskazują, aby patent żeglarski miał formę decyzji, bądź PZZ byłby uprawniony do wydawania decyzji w tym zakresie. Dlatego przepisy ustawy o żegludze śródlądowej nie przewidują kompetencji Ministra Sportu jako organu odwoławczego. Dalej Związek wskazuje, iż przepis art. 37a ustawy o żegludze śródlądowej określa kompetencje Ministra, które należy zaliczyć jako prawodawcze.

Dalej Związek wskazuje, iż dodatkowe, jednakże ściśle określone kompetencje dla Ministra Sportu wprowadza art. 38b ustawy o żegludze śródlądowej, według którego organ ten w formie decyzji rozstrzyga o upoważnieniu podmiotu innego aniżeli właściwy polski związek sportowy do przeprowadzenia egzaminu potwierdzającego posiadanie odpowiedniej wiedzy

¹ Dz. U. z 2020 r., poz. 1863.

² Dz. U. z 2020 r., poz. 1133.

i umiejętności z zakresu żeglarstwa (art. 37b ust. 1 w zw. z art. 37a ust. 8 ustawy o żegludze śródlądowej).

W ocenie PZZ z powyższego w żaden sposób nie wynika, aby Związek w czynnościach o wydanie dokumentu określającego uprawnienia do prowadzenia określonej wielkości jachtów żaglowych na określonych wodach posiadał uprawnienia do wydania decyzji, a postępowanie przed nim toczyło się według zasad ustawy z dnia 14 czerwca 1960 roku – Kodeks postępowania administracyjnego³, dalej: K.p.a., a następnie Minister był organem odwoławczym. Związek wskazuje, iż podobne wnioski należy wysnuć z uregulowań rozporządzenia Ministra Sportu i Turystyki z dnia 9 kwietnia 2013 roku w sprawie uprawiania turystyki wodnej⁴, które doprecyzowuje unormowania ustawowe, a w zakresie uprawnień Ministra potwierdza je jako nadzorcze (np. możliwość wyznaczenia przedstawiciela Ministra jako członka komisji – § 16 ust. 5, informowanie Ministra o planowanych terminach egzaminu i konkretnym terminie egzaminu – § 19 ust. 4 i 5, obowiązek przekazania Ministrowi kopii protokołu z egzaminu – § 19 ust. 6 tegoż aktu).

Mając na względzie powyższe PZZ podkreśla, iż przepisy K.p.a. – art. 263 § 1, art. 56 lub art. 39 – nie mają zastosowania do wysyłki zamówionego przez klienta patentu żeglarskiego. Jednocześnie Związek wskazuje, iż rozporządzenie Ministra Sportu i Turystyki, o którym mowa wyżej, w § 22 ust. 2 wskazuje, iż opłata za czynności związane z wydaniem patentu albo licencji wynosi 50 zł. Wykładnia językowa prowadzi do wniosku, iż w pojęciu wydania nie mieści wysyłki dokumentu do klienta. Procedura wydania dokumentu kończy się z momentem jego wytworzenia przez PZZ na podstawie złożonego przez klienta wniosku. Natomiast o sposobie odebrania wydanego przez PZZ dokumentu decyduje klient, mając do wyboru dodatkową odpłatną wysyłkę listowną, czy też bezpłatny odbiór wydanego dokumentu.

Oprócz argumentacji wskazanej przez PZZ, PZMWiNW w swoich wyjaśnieniach wskazuje, iż dokument kwalifikacyjny, o którym mowa w art. 37a ust. 3 ustawy o żegludze śródlądowej nie ma charakteru władczego (rozstrzygającego), a jedynie potwierdzający spełnienie warunków określonych w art. 37a ust. 1 tego aktu.

Ponadto PZMWiNW podkreśla, iż w kwestii kosztów wysyłki wydawanych przez Związek patentów i licencji motorowodnych to art. 37a został wprowadzony do ustawy o żegludze śródlądowej w dniu 16 października 2010 roku na podstawie art. 67 ustawy o sporcie. Wcześniej, tj. od dnia 31 maja 2005 roku regulacja ta była zawarta w art. 53a ustawy z dnia 18 stycznia 1996 roku o kulturze fizycznej⁵ – została wprowadzona na podstawie art. 1 pkt 23 ustawy z dnia 15 kwietnia 2005 r. o zmianie ustawy o kulturze fizycznej oraz ustawy o żegludze śródlądowej⁶. Jak podkreśla Związek z uzasadnienia projektu ustawy nowelizującej wynika, iż projekt wprowadzenia m.in. art. 53a ustawy o kulturze fizycznej – przeniesionego wprost do ustawy o żegludze śródlądowej, zakładał wprowadzenie podstawy prawnej do pobierania „opłat pokrywających przynajmniej koszty przygotowania dokumentów”. Dlatego też

³ Dz. U. z 2020 r. poz. 256 z późn. zm.

⁴ Dz. U. z 2013 r. poz. 460 z późn. zm.

⁵ Dz. U. z 2007 r. Nr 226 poz. 1675 z późn. zm.

⁶ Dz. U. Nr 85 poz. 726.

pobierana przez PZMWiNW na podstawie art. 37a ust. 10 w zw. z ust. 3 ustawy o żegludze śródlądowej oraz w zw. z § 22 pkt 2 ww. rozporządzenia za czynności związane z wydaniem dokumentu opłata w wysokości 50 zł obejmuje koszt przygotowania (wytworzenia) patentu lub licencji – jednak nie obejmuje kosztów ich dystrybucji czy też wysyłki, które musiałyby w tej sytuacji zostać poniesione przez PZMWiNW ze środków własnych. PZMWiNW środkami takimi nie dysponuje i ponoszenie tych kosztów przez Związek nie wynika ani z przepisów prawa ani nie jest uzasadnione ekonomicznie – stąd konieczność refundowania kosztu wysyłki, który bardzo wzrósł na przestrzeni ostatnich 14 lat – w zależności od wybranego sposobu dostarczenia patentu lub licencji – przez ich adresatów.

Jak podkreśla Związek nie jest to proceder nielegalny ani niezgodny z prawem – następuje w formie ustalenia dokonanego pomiędzy PZMWiNW a odbiorcą patentu lub licencji, przy czym zawsze istniała i istnieje możliwość osobistego i bezpłatnego odbioru dokumentu kwalifikacyjnego, z której korzysta wielu zainteresowanych.

Odnosząc się do kwestii poruszonych w skardze należy wskazać, iż zgodnie z art. 37a ust. 3 ustawy o żegludze śródlądowej uprawianie turystyki wodnej na jachtach żaglowych o długości kadłuba powyżej 7,5 m lub motorowych o mocy silnika powyżej 10 kW wymaga posiadania dokumentu kwalifikacyjnego wydanego przez właściwy polski związek sportowy. W związku z powyższym uprawnieniem ustawa o żegludze śródlądowej przyznaje prawo do pobierania przez PZŻ i PZMWiNW opłaty za wydanie dokumentu o którym mowa w art. 37a ust. 3 – art. 37 ust. 11 pkt 2. Opłata ta nie może być niższa niż 50 złotych, przy czym opłaty dla uczniów i studentów w wieku do 26 lat podlegają obniżeniu o 50%. Dopelnieniem przepisu art. 37a ust. 11 ustawy o żegludze śródlądowej jest rozporządzenie rozporządzenia Ministra Sportu i Turystyki z dnia 9 kwietnia 2013 roku w sprawie uprawiania turystyki wodnej. Zgodnie z § 22 ust. 2 tegoż rozporządzenia opłata za czynności związane z wydaniem patentu albo licencji wynosi 50 zł.

Mając na względzie powyższe Organ stoi na stanowisku, iż opłata za wydanie licencji bądź patentu, tj. dokumentu, o którym mowa w art. 37a ust. 3 ustawy o żegludze śródlądowej nie obejmuje wysyłki dokumentu. Należy bowiem zgodzić się z postanowieniem Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie z dnia 25 września 2015 r. (sygn. akt. VI SA/Wa 1862/15, Legalis Numer 1369174), iż patenty nie są dokumentami wydawanymi w drodze decyzji administracyjnej, ponieważ nie przewidują tego zarówno przepisy ustawy o żegludze śródlądowej ani inne przepisy prawa powszechnie obowiązującego. Patent jako dokument kwalifikacyjny, o którym mowa w art. 37a ust. 3 ustawy o żegludze śródlądowej nie ma charakteru władczego (rozstrzygającego), a jedynie potwierdzający spełnienie warunków określonych w art. 37a ust. 1 tego aktu. W związku z tym do postępowania dotyczącego wydania patentu/licencji nie stosuje się także przepisów K.p.a. Wbrew Skarżącemu ma to decydujące znaczenie w tej sprawie, albowiem przepisy powszechnie obowiązującego prawa nakładają na Związki jedynie obowiązek wydania patentu/licencji, bez informacji o doręczeniu. W ocenie Ministra Kultury, Dziedzictwa Narodowego i Sportu jednoznacznie wynika odmiennosc instytucji wydania i doręczenia danego dokumentu, a także sekwencja tych czynności, z których pierwszą jest wydanie poprzedzające doręczenie. W ocenie Ministra utożsamianie przez Skarżącego pojęcia wydania patentu z pojęciem doręczenia patentu nie znajduje oparcia w przepisach prawa.

Stosując wykładnię językową art. 37 ust. 11 pkt 2 ustawy o żegludze śródlądowej oraz § 22 ust. 2 ww. rozporządzenia należy wskazać, iż wydanie patentu/licencji odnosi się jedynie do sporządzenia patentu zgodnie ze wzorem, jego podpisanie przez osobę upoważnioną i opatrzenie datą wydania, jednakże nie obejmuje doręczenia.

Wskazać należy, iż zarówno PZZ jak i PZMWiNW umożliwiają bezpłatny odbiór patentu/licencji w ich siedzibie.

Mając na względzie powyższe chciałbym wskazać, iż w obecnym stanie sprawy brak jest podstaw do zastosowania wobec PZZ i PZMWiNW przez ministra właściwego do spraw kultury fizycznej uprawnień nadzorczych wynikających z ustawy z dnia 25 czerwca 2010 roku o sporcie.

Pouczenie:

Działając na podstawie art. 238 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 roku – Kpa informując, iż zgodnie z art. 239 Kpa w przypadku, gdy skarga, w wyniku jej rozpatrzenia, uznana została za bezzasadną i jej bezzasadność wykazano w odpowiedzi na skargę, a skarżący ponowił skargę bez wskazania nowych okoliczności – organ właściwy do jej rozpatrzenia może podtrzymać swoje poprzednie stanowisko z odpowiednią adnotacją w aktach sprawy – bez zawiadamiania skarżącego.

Stosownie do art. 237 § 4 K.p.a. w związku z art. 37 § 1 i § 3 K.p.a., w przypadku niezawiadomienia w wyznaczonym terminie o sposobie załatwienia skargi, skarżącemu przysługuje prawo wniesienia ponaglenia do Ministra Kultury, Dziedzictwa Narodowego i Sportu.

Informacja dotycząca przetwarzania danych osobowych

Administrator danych osobowych

Administratorem danych jest Minister Kultury, Dziedzictwa Narodowego i Sportu, mający siedzibę w Ministerstwie Sportu w Warszawie (00-082) przy ul. Senatorskiej 14.

Dane kontaktowe administratora

Z administratorem danych można się skontaktować poprzez adres email kontakt@msport.gov.pl lub pisemnie na adres siedziby administratora.

Dane kontaktowe inspektora ochrony danych

Z Inspektorem Ochrony Danych można się skontaktować poprzez e-mail dane.osobowe@msport.gov.pl lub pisemnie na adres siedziby administratora.

Cele przetwarzania i podstawa prawna przetwarzania

Pana dane będą przetwarzane w celu rozpoznania złożonej skargi. Tryb rozpatrywania i załatwiania skarg oraz wniosków regulują przepisy zarówno Działu VIII K.p.a., jak również rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 8 stycznia 2002 r. w sprawie organizacji przyjmowania

i rozpatrywania skarg i wniosków.⁷ Zgodnie z § 5 ww. rozporządzenia, skargi i wnioski mogą być wnoszone pisemnie, telegraficznie lub za pomocą dalekopisu, telefaksu, poczty elektronicznej, a także ustnie do protokołu. Zgodnie z § 8 ust. 1 ww. rozporządzenia, skargi i wnioski niezawierające imienia i nazwiska (nazwy) oraz adresu wnoszącego pozostawia się bez rozpoznania.

Odbiorcy danych lub kategorie odbiorców danych

Nie planujemy przekazywania Pana danych innym odbiorcom danych.

Okres przechowywania danych

Dane będą przetwarzane przez okres niezbędny do realizacji obowiązków wynikających z przepisów powszechnie obowiązującego prawa oraz dla wypełnienia obowiązków archiwizacyjnych.

Prawa podmiotów danych

Przysługuje Panu prawo dostępu do Pana danych oraz prawo żądania ich sprostowania oraz usunięcia po okresie, o którym mowa powyżej.

Prawo wniesienia skargi do organu nadzorczego

Przysługuje Panu również prawo wniesienia skargi do organu nadzorczego zajmującego się ochroną danych osobowych w państwie członkowskim Pana zwykłego pobytu, miejsca pracy lub miejsca popełnienia domniemanego naruszenia.

Biurowisko Prezesa Urzędu Ochrony Danych Osobowych (PUODO)

Adres: Stawki 2, 00-193 Warszawa

Telefon: 22 860 70 86

Informacja o dobrowolności lub obowiązku podania danych

Podanie Pana danych osobowych jest niezbędne do rozpoznania skargi.

Z poważaniem,

Z upoważnienia Ministra Kultury,
Dziedzictwa Narodowego i Sportu

Jerzy Bazylewicz
Dyrektor Departamentu
Kontroli i Nadzoru
/podpisano elektronicznie/

Otrzymują:

- 1) adresat,
- 2) n/a.

⁷ Dz. U. z 2002 r. nr 5 poz. 46.